

BOSNA I HERCEGOVINA
MEĐUENTITETSKO TIJELO ZA OKOLIŠ
VLADA Federacije Bosne i Hercegovine
VLADA Republike Srpske

**IZVJEŠTAJ O RADU
MEĐUENTITETSKOG TIJELA ZA OKOLIŠ ZA 2021.godinu**

Sarajevo, april 2022.godine

UVOD

Na osnovu člana 112. stav 1. Zakona o zaštiti okoliša ("Službene novine Federacije BiH" broj 33/03, 38/09) i člana 19. stav 2. Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" broj 1/94, 8/95, 58/02 i 19/03), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je dana 14.09.2006.godine donjela Odluku o osnivanju Međuentitetskog tijela za okoliš (V broj.532/06).

Na osnovu navedene Odluke Vlada Federacije BiH je svojim Rješenjem V. broj: 747/21 na period od četiri godine imenovala članove Međuentitetskog tijela za okoliš iz Federacije BiH u sljedećem sastavu:

1. Mehmed Cero, kopredsjedavajući, Federalno ministarstvo okoliša i turizma
2. Andrea Bevanda - Hrvo, član, Federalno ministarstvo okoliša i turizma
3. Zijada Redžić, član, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
4. Sanja Bosiljčić Pandur, član, Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH

Vlada Republike Srpske je svojim Rješenjem broj: 04/1-012-2-1573/19 od 29.07.2019.godine imenovala članove Međuentitetskog tijela za okoliš iz Republike Srpske u sljedećem sastavu:

1. Svjetlana Radusin, kopredsjedavajuća Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju RS
2. Srđan Todorović, član, Fonda za zaštitu životne sredine i energetske efikasnost RS
3. Milan Gavrić, član, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS
4. Ljiljana Stanišljević, član Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju RS

NADLEŽNOSTI I NAČIN RADA MEĐUENTITETSKOG TIJELA ZA OKOLIŠ

Međuentitetsko tijelo za okoliš je nadležno za koordinaciju svih pitanja u oblasti okoliša za koja je potreban usaglašen pristup entiteta, kao i u pitanjima koja su mu posebnim propisima stavljena u obavezu, a naročito:

1. Učešće u pripremi i izvršavanju međunarodnih sporazuma i programa iz oblasti okoliša uz koordinaciju državnog ministarstva nadležnog za okoliš (Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH);
2. Učešće u saradnji sa međunarodnim organizacijama i drugim zemljama preko državnog ministarstva nadležnog za okoliš;
3. Koordiniranje implementacije i donošenja zakona i drugih propisa;
4. Koordiniranje monitoringa provedbe standarda i procedura za okoliš;
5. Davanje preporuka za uspostavljanje usaglašenih standarda kvaliteta okoliša na nivou entiteta;
6. Koordiniranje entitetskih akcionih planova i drugih programa i planova iz oblasti okoliša;
7. Koordiniranje monitoringa i sistema za informisanje – prikupljanje i razmjena informacija i podataka;
8. Osiguravanje da interesi oba entiteta budu uzeti u obzir pri planiranju projekata, posebno kada su u pitanju različite vrste korištenja okoliša u područjima koja presijecaju međuentitetske linije;
9. Objedinjavanje entitetskih izvještaja katastarsa emisije koji se dostavljaju Vijeću ministara BiH na usvajanje i izvještavanja u skladu sa međunarodnim obavezama;
10. Davanje stručnih objašnjenja nadležnim ministarstvima iz oblasti zaštite okoliša;
11. Izrada Crvene liste za Bosnu i Hercegovinu;
12. Izrada smjernica za unošenje novih vrsta u Bosnu i Hercegovinu;
13. Izrada smjernica za koordinaciju i saradnju prekograničnih zaštićenih područja;
14. Koordinira na entitetskom nivou izradu integralne Strategije zaštite okoliša (čiji sastavni dio su strategije zaštite zraka, voda, prirode i upravljanja otpadom):
  - davanjem smjernica o metodologiji razvoja i sadržaju strategije u entitetima;
  - davanjem komentara i mišljenja na nacрте entitetskih strategija;
  - utvrđivanjem opće okolišne politike između entiteta.
15. Druga pitanja neophodna za koordinaciju entitetskih ministarstava u oblasti održivog razvoja, zaštite okoliša i prirode.

Međuentitetsko tijelo za okoliš radi po usvojenom Poslovníku o radu, kojim su uređene sve proceduralne, administrativne i druge odredbe za redovne aktivnosti. U skladu sa Poslovníkom o radu Međuentitetsko tijelo za okoliš svoje zaključke donosi konsenzusom, uz predhodnu odgovarajuću koordinaciju i pripremu.

Međuentitetsko tijelo za okoliš je dužno osigurati da su interesi oba entiteta, Brčko Distrikta i Bosne i Hercegovine uzeti u obzir pri planiranju i realizaciji projekata koji mogu imati odgovarajući međusobni uticaj na okoliš, kako unutar Bosne i Hercegovine tj. između entiteta i Brčko Distrikta BiH, tako i u prekogranično kontekstu.

Na sjednice Međuentitetskog tijela za okoliš obavezno se pozivaju i učestvuju u radu predstavnici sljedećih institucija: Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (državno ministarstvo nadležno za okoliš); Vlade Brčko Distrikta; Delegacije Evropske unije za BiH, a po potrebi zavisno od dnevnog reda u prošloj godini su prisustvovali predstavnici kancelarija sljedećih međunarodnih institucija u Bosni i Hercegovini: Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP); Programa Ujedinjenih nacija za okoliš (UNEP); nosioci realizacije projekata IPA (Instrument for Pre Accesssion); Svjetske banke, Švedske međunarodne agencije za razvoj i saradnju (SIDA), Njemačke međunarodne razvojne agencije (GIZ) i dr..

Sjednice Međuentitetskog tijela za okoliš se u pravilu održavaju naizmjenično u Sarajevu i Banjaluci, prema odredbama entitetskih zakona o zaštiti okoliša, odnosno životne sredine najmanje šest puta godišnje.

AKTIVNOSTI

U izvještajnom periodu Međuentitetsko tijelo za okoliš je održalo tri sjednice, uz više operativnih aktivnosti pripreme dokumenata i razmjene podataka uz usaglašavanje i usvajanje odgovarajućih zaključaka, razmatranje i usvajanja izvještaja, a kao najznačajnije se može navesti sljedeće:

- Izrada **ESAP BiH 2030+**, tj. četverokomponentne strategije zaštite okoliša u Bosni i Hercegovini (dvije entitetske, BD i državna). Strategije se rade u koordiniranom otvorenom procesu, gdje je učešće uzelo više od 800 predstavnika različitih institucija i organizacija u BiH. Nosilac izrade ovih aktivnosti je Institut za okoliš iz Štokholma (SEI) i domaći eksperti, uz sredstva Vlade Kraljevine Švedske. Upravni i projektni odbor za izradu ESAP BiH 2030+ čine državni i entitetski ministri nadležni za okoliš, odnosno pomoćnici ministara.
- Koordinacija i usaglašavanje dokumenata urađenih kroz projekat Evropske unije pod nazivom *Jačanje institucija za zaštitu okoliša/životne sredine u Bosni i Hercegovini i priprema za predpristupne fondove*. Ovaj projekat je realiziran uz aktivno učešće predstavnika državnih, entitetskih i institucija Brčko Distrikta (BD), nadležnih za okoliš i vode. U potpunosti je usaglašena **Strategija aproksimacije propisa Bosne i Hercegovine sa pravnim stečevinama Evropske unije u oblasti zaštite okoliša/životne sredine** i usvojena na Vijeću ministara BiH, kao i na entitetskim vladama i Vladi Brčko Distrikta.
- Aktivnosti na izradi Programa integrisanja BiH u EU kroz uspostavljeni mehanizam koordinacije za poglavlje **27. Okoliš i klimatske promjene**. Kroz Radnu grupu za poglavlje 27. *Okoliš i klimatske*, utvrđena je Lista prioriternih propisa Evropske unije i Lista prioriternih preporuka Evropske komisije, pripremljen je plan usklađivanja propisa u BiH sa propisima EU, te dat pregled administrativnih kapaciteta odnosno pregled planiranog zapošljavanja u naredne četiri godine.
- Nastavak aktivnosti na usaglašavanju za izradu propisa kojima će se u Bosni i Hercegovini cjelovito i funkcionalno urediti sistem za okoliš, kao i institucionalna struktura za monitoring okoliša i upravljanje podacima o okolišu i izvještavanje prema tijelima brojnih međunarodnih okolišnih konvencija. Ovdje je posebno važna saradnja Bosne i Hercegovine sa Evropskom agencijom za okoliš (EEA), pa je u tom smislu neophodno usvojiti na Vijeću ministara BiH urađeni **prijedlog Strategije izvještavanja i upravljanja podacima o okolišu/životnoj sredini u sistemu Evropske okolišne informacione i opservacione mreže (Eionet)** kao i Memorandum o razumjevanju za saradnju između BiH i EEA, kao privremeno rješenje.
- Aktivnosti koje proizilaze **iz međunarodnih konvencija i protokola za okoliš**, koje Bosna i Hercegovina ratificirala, a za koje su prema odluci Vijeća ministara BiH zadužena entitetska ministarstva nadležna za okoliš kao što su: UN konvencija o klimatskim promjenama, uz Protokol iz Kyota i Pariski sporazum; UN konvencija o biodiverzitetu i Protokol o biosigurnosti; UN konvencija o suzbijanju degradacije zemljišta; Konvencija za zaštitu i održivo korištenje rijeke Dunav; Konvencija o zaštiti ozonskog omotača i Montrealski protokol; Konvencija o zaštiti Sredozemnog mora od zagađivanja (tzv. Barcelonska konvencija), sa odgovarajućim protokolima; Konvencija o prekograničnom prometu opasnog otpada i njegovom odlaganju (tzv. Bazelska konvencija) i Konvencija o prekograničnom zagađivanju zraka na velike udaljenosti. (tzv. CRLTAP konvencija - Convention on Long range Transboundary Air Pollution), sa odgovarajućim protokolima i dr.

- Koordinacija aktivnosti na uspostavi administrativne strukture i određivanju Nacionalnih fokalnih predstavnika (NFP-National Focal Point) za nove okolišne konvencije koje je Bosna i Hercegovina ratificirala kao što su: Konvencije o procjeni utjecaja na okoliš u prekograničnom kontekstu (tzv.Espoo konvencija); Konvencija o pristupu okolišnim informacijama i pravosuđu (tzv.Arhuska konvencija); Konvencije o postojanim organskim zagađivačima (tzv. Štokholmska konvencija); Konvencija međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama (tzv.CITES-Convention on International Trade of Endangerous Species); Konvencije o prekograničnim efektima industrijskih nesreća i Konvencija o zaštiti evropskih divljih vrsta i prirodnih staništa (tzv.Bernska konvencija).
- Praćenje i koordinacija **saradnje Bosne i Hercegovine sa Evropskom agencijom za okoliš (EEA–European Environmental Agency)**, primarno vezano za rad nacionalnih referentnih institucija u sistemu Evropske okolišne informacione i opservacione mreže (EIONET-European Environmental Information and opservation Network), te Protok prioriternih podataka (PDF- Priority Data Flow).
- Razmatranje informacija i donošenje zaključaka o postupku procjene utjecaja na okoliš za projekte koji imaju međuentitetski utjecaj kao napr. HE „Ulog“ i HE „Dabar“ na slivnom području rijeke Neretve, koji se nalaze na teritoriji Republike Srpske; kao i za pogone i postrojenja koja imaju utjecaj u prekograničnom kontekstu u skladu sa Espoo konvencijom (Rafinerija Bosanski Brod; strateška procjena utjecaja na okoliš vezano za potencijalnu lokaciju odlaganja nuklearnog/radioaktivnog otpada u Republici Hrvatskoj – lokalitet Trgovska gora dr.).
- Priprema projekata za apliciranje prema sredstvima Globalne pomoći za okoliš (GEF) i njihovu realizaciju, kao što su: „**Jačanje finansijske održivosti zaštićenih područja kroz unapređenje turizma i jačanje partnerstva sa privatnim sektorom“ (2022.-2027.)**, „Strategija Bosne i Hercegovine sa akcionim planom za zaštitu biološke i pejzažne raznolikosti (NBSAP BiH 2020-2030.)“ i dr.
- Pripreme za izradu „Četvrtog nacionalnog izvještaj BiH o klimatskim promjenama i Državnog akcionog plana o namjeranim doprinosima BiH za prilagođavanje i ublažavanje posljedica od klimatskih promjena (NDC BiH).
- Usaglašavanje stavova vezano za naredne korake i odgovarajuća institucionalno-pravna pitanja za provođenje Strategije prilagođavanja na klimatske promjene i niskoemisionog razvoja za Bosnu i Hercegovinu, čija je revizija u toku.
- Monitoring napretka usklađenosti okolišnih propisa u Bosni i Hercegovini (zasebne aktivnosti u Federaciji BiH, Republici Srpskoj i Distriktu Brčko, uz koordinaciju državnog Ministarstva za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose), sa okolišnim propisima u Evropskoj uniji (55 direktiva, 13 uredbi-regulativa i 6 odluka).
- Izrada provedbenih propisa iz seta okolišnih zakona, usaglašeno na međuentitetskom nivou i sa Distriktom Brčko, a sve u skladu sa EU standardima, konkretno za izradu sljedećih provedbenih propisa posebne kategorije otpada.
- Koordinacija na pripremi i realizaciji više projekata koji se finansiraju iz međunarodnih izvora (IPA-Instrumenti za predpristup EU; GEF-Globalna pomoć za okoliš; Svjetska banka; UNEP; UNDP, bilateralni projekti- SIDA, GIZ i dr.)

Svi zaključci po predmetnoj problematici koji se donesu na sjednicama Međuentitetskog tijela za okoliš, u skladu sa Poslovnikom o radu se formulišu u zapisnicima i posebno prosljeđuju na memorandumu entitetskog ministarstva za okoliš koje je domaćin sjednice (Federalno ministarstvo okoliša i turizma ili Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske), na odgovarajuće adrese radi provođenja. Ovdje je važno napomenuti da ne postoji formalni mehanizam obavezujućeg provođenja donesenih zaključaka, niti odgovarajućeg sankcionisanja za ne provođenje zaključaka.

PREGLED ODRŽANIH SJEDNICA

U izvještajnom periodu održane su tri redovne sjednice Međuentitetskog tijela za okoliš u terminima i sa dnevnim redom kako slijedi:

51. sjednica Međuentitetskog tijela za okoliš održana dana 04.02.2021. godine (četvrtak) sa početkom u 11:00 h putem Microsoft Teams-a. Na sjednici je obrađen slijedeći dnevni red:

1. Usvajanje zapisnika sa prethodne sjednice;
2. Razmjena informacija o aktivnostima na izradi propisa u Republici Srpskoj, F BiH i BD u 2020. godini; (izvjestioci: predstavnici entitetskih ministarstva, BD, entitetskih fondova za zaštitu okoliša/sredine i energijsku efikasnost);
3. Informacija o statusu deponije Krupac - donošenje plana zatvaranja deponije u Istočnom Sarajevu, na lokalitetu bivšeg kamenoloma Krupac, koja značajno ugrožava rijeku Željeznicu, te vodosnabdijevanje i Kantona Sarajevo i Općina Istočnog Sarajeva prema zahtjevu zastupnice Skupštine Kantona Sarajevo (izvjestilac: MPUGIE RS);
4. Uključivanje nadležnih organa i institucija iz RS i FBiH, i osiguranje kontinuirane saradnje na prevenciji zagađivanja zraka, prvenstveno između općina RS koje graniče sa Kantonom Sarajevo, prema zahtjevu zastupnice Skupštine Kantona Sarajevo (izvjestilac: MPUGIE RS);
5. Stanje izrade /usvajanja DISIP-a i APID-a za direktivu o poplavama i druge EU directive obuhvaćene EAS-om BiH (izvjestioci: gđa Hazima Hadžović-FMPVŠ i predstavnik voda iz RS);
6. Informisanje o izradi 2. ciklusa RBM planova 2022-2027 za VP u FBiH/ BiH (izvjestioci: gđa Hazima Hadžović-FMPVŠ i predstavnik voda iz RS);
7. Ostala pitanja

52. sjednica Međuentitetskog tijela za životnu sredinu održana dana 08.07.2021. godine (četvrtak) sa početkom u 12:00 h u Baњалуци. Na sjednici je obrađen slijedeći dnevni red:

1. Usvajanje zapisnika sa prethodne sjednice;
2. Razmjena informacija o završenim i planiranim aktivnostima na izradi propisa u Republici Srpskoj, FBiH i BD; (Predstavnici entitetskih ministarstva, BD, entitetskih fondova za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost);
3. Informacija o aktivnostima izrade Programa integrisanja BiH u EU i usklađenosti zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU u oblasti upravljanja životnom sredinom, čija izrada je u toku (Predstavnici entitetskih ministarstva, BD);
4. Informacija o aktivnostima na izradi Strategije zaštite životne sredine u BiH (Predstavnici entitetskih ministarstva, BD);
5. Realizacija Strategije usklađivanja propisa pravnoj stечевини EU u oblasti zaštite životne sredine BiH
6. Informacija o realizaciji zakључка тачке 3. Записника са 51. састанка Међуентитетског тијела – инспекцијска контрола АЛБА д.о.о Мостар (Представници ентитетских министарства);
7. Упознавање М.Т са измјенама и допунама Закона о управљању отпадом Републике Српске ради усаглашавања износа накнада за посебне токове отпада;
8. Упознавање М.Т о Закону о климатским промјенама чија изrada је у току у РС-у
9. Текућа питања.

53. sjednica Međuentitetskog tijela za okoliš održana 11.11.2021. godine (četvrtak) sa početkom u 11:00 h u Sarajevu. Na sjednici je obrađen slijedeći dnevni red:

1. Usvajanje zapisnika sa prethodne sjednice;
2. Razmjena informacija o aktivnostima na izradi propisa u Republici Srpskoj, FBiH i BD u 2021. godini (izvjestioci: predstavnici entitetskih ministarstva, BD, entitetskih fondova za zaštitu okoliša/sredine i energijsku efikasnost);
3. Informacija o trenutnom stanju na realizacije projekata HE "Ulog" i Sistema malih hidroelektrana HES "Gornja Neretva na području Republike Srpske (izvjestioci: MPUGiE RS; MPVŠ RSa);
4. Informacija o trenutnom stanju na realizacije projekata Gornji Horizonti - HE "Dabar" (izvjestioci: MPUGiE RS; MPVŠ RS);
5. Informacija o izradi Odluke o predlaganju, izboru, imenovanju, radu i razrješenju fokalne tačke i drugih predstavnika Bosne i Hercegovine u području zaštite okoliša i održivog razvoja na međunarodnom planu (izvjestilac MVTEO BiH)
6. Ostala pitanja

Predsjedavajući Međuentitetskog tijela za okoliš

Mehmed Cero